

**ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА
БЕОГРАД**

Одлуком Изборног већа Филозофског факултета у Београду од 10. новембра 2011. године изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима пријављеним на конкурс за избор доцента за ужу научну област Дидактика са методиком. На конкурс објављен у листу „Послови“ од 9. новембра 2011. године, пријавио се један кандидат – др Милица Митровић. Пошто смо проучили поднету документацију и радове кандидата у могућности смо да Изборном већу поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ

Милица Митровић рођена је 1959. године. Основну и средњу школу завршила је Ваљеву. Студије педагогије завршила је на Филозофском факултету у Београду 1983. године (Тема дипломског рада: „Припремљеност деце за прихватање школе као нове друштвене средине“; ментор: проф. др Александра Марјановић). Магистарску тезу „Приказивање садржаја у штампаним дидактичким материјалима и уџбеницима за децу узраста од шест до осам година“ одбранила је 1993. године на Филозофском факултету у Београду (ментор: проф. др Мирјана Пешић), а 2006. одбранила је на истом факултету докторску дисертацију – „Образовна пракса развијања писмености у институционалном контексту“ (ментор: проф. др Мирјана Пешић).

У периоду 1984-1990 радила је у Заводу за уџбенике и наставна средства у Београду, на пословима истраживача у области уџбеника и наставних средстава. Од фебруара 1990. године запослена је на Катедри за дидактику са методиком на Одељењу за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду. У звање асистента изабрана је 1994. године а у звање доцента 2007. године. Као асистент учествовала је све време у настави предмета Методика језичког образовања и у једном периоду у настави предмета Дидактика. Тренутно изводи наставу на

основним академским (Језик и образовање, Праћење и оцењивање у настави, Професионалне вештине, Дидактика), мастер академским (Писменост и школски курикулум) и докторским студијама педагогије (Настава у социокултурном контексту, Квалитативна истраживања).

Раду са студентима приступа студиозно и одговорно. Наставу обавља у одговарајућим терминима, за часове се редовно припрема, бира доступну литературу и обезбеђује хрестоматије радова за студенте, припрема презентације, радне и приручне материјале за часове, редовно преиспитује и развија планове часова као и програм у целини. При развијању програма предмета и припремању за часове полази од најновијих научних сазнања, потреба које пристичу из промена у просветној политици и најновијих докумената релевантних за образовање (европских и наших), потреба које студенти изражавају, анализе успеха студената у ранијим генерацијама. Наставу заснива на интерактивном приступу, бирајући методе које доприносе оспособљавању студената да критички преиспитују наставну праксу и да је разумеју у контексту савремених дидактичких и педагошких теорија, као и савременог школског и друштвеног контекста. На тај начин у настави и кроз наставу доприноси развоју критичког дидактичког дискурса. Планирајући наставу и задатке студената, такође, доприноси њиховом оспособљавању за практични рад.

Самостално и тимски је развила програме више наставних предмета на свим нивоима студија, заснивајући их на најновијим научним сазнањима и потребама које проистичу из анализе практичних проблема наставног рада у нашим школама. Развила је начин оцењивања студената који подразумева различите активности и задатке током године, којима се студентима обезбеђује прилика да део обавеза заврше током школске године и да кроз њих стичу и развијају различите врсте знања и способности које су им потребне и за даље образовање и за практични рад. О томе сведоче и студентске оцене њеног рада: од петнаест оцена, једанаест су у распону 4,53 – 4,75.

Поред наведеног, озбиљно се припрема за консултације са студентима и кроз менторски рад доприноси квалитету студентских завршних радова, као и радова студената мастер и докторских студија.

Менторски је водила израду 43 завршна рада на основним и дипломским академским студијама и учествовала на свим нивоима студија у комисијама за оцену и одбрану завршних радова и докторских дисертација.

Члан је Већа Одељења за педагогију и андрагогију, и активни члан радне групе која је реформисала планове и програме Одељења за педагогију на свим нивоима студија. Посебно је вредан допринос кандидата у развијању и иновирању наставних програма из области дидактичких предмета. Развијању програма не приступа као једнократној реформској активности, већ је то стални квалитет њеног педагошког рада, који значи континуирано преиспитивање постојећих садржаја, методичких решења, начина праћења и оцењивања и мењање истих уз поштовање перспективе студената. Такође је члан тима Филозофског факултета који, у оквиру TEMPUS MASTS пројекта, развија мастер програм за образовање наставника предметне наставе намењен студентима Универзитета у Београду.

Од 1990. године, стални је сарадник на пројектима Института за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду, чији је финансијер Министарство за науку Републике Србије. У последњем изборном периоду учествовала је као сарадник на пројекту „Образовање и учење – претпоставке европских интеграција“ (бр. 149015) и започела сарадњу на теми „Различити модели процењивања квалитета наставе и рада наставника“ у оквиру пројекта „Модели процењивања и стратегије унапређивања квалитета образовања у Србији“ (бр. 179060).

У последњем изборном периоду учествовала је прилозима на неколико научних скупова: на међународној конференцији „Квалитет и ефикасност наставе у друштву које учи“ , Београд, 2009 (прилог – „Настава у социокултурном контексту: развијање и проучавање“), на међународној конференцији «Унапређење

образовања учитеља и наставника – од селекције до праксе“, Јагодина, 2009 (прилог – „Образовање будућих наставника за праћење и оцењивање у настави: перспективе“), на конференцији „Udejanjanje načela individualizacije u vzgojno-izobraževalni praksi“, Љубљана, 2011 (коауторски прилог – „Начело индивидуализације у праћењу и оцењивању у настави“), на „14th International Conference: Evaluation in Education in the Balkan Countries“ Београд, 2011 (коауторски прилог – „Students in the Process of Faculty Monitoring and Evaluation: a Student Perspective“).

У периоду 1995-1998 учествовала је као сарадник, инструктор и коаутор на програмима образовања одраслих за права детета, развијаним у оквиру глобалног UNICEF-овог пројекта „Образовање за развој, мир и толеранцију“ („Примена буквара дечјих права у ширењу порука конвенције ОУН о дечјим правима“ и „Родитељи и васпитачи у акцији: Образовање за дечја права“).

Активно је учествовала у процесу реформе образовног система у нас као члан: Комисије за образовну област *Језик, комуникација и књижевност* (Министарство просвете, 2002-2003); Комисије за оцену квалитета уџбеника (2004); истраживачког тима за анализу квалитета актуелних основношколских уџбеника (Институт за психологију Филозофског факултета, 2006), Комисије за одобравање програма стручног усавршавања наставника (Завод за унапређивање образовања и васпитања, 2010. и 2011. године).

Сарађивала је са низом удружења и организација: Пријатељи деце Србије, Југословенски центар за права детета, Центар за интерактивну педагогију; члан је Педагошког друштва Србије и Балканског друштва за педагогију и образовање са седиштем у Солуну.

Милица Митровић објавила је укупно 32 рада (25 самосталних и 7 коауторских), од тога: две самосталне књиге, једно поглавље у монографији, тринаест прилога у зборницима, девет чланака у часописима, два извештаја о ефектима примене

програма образовања за дечја права и пет прилога у периодичним стручним публикацијама. У периоду од последњег избора (2007- 2011) објавила је једну самосталну књигу, поглавље у једној монографији, седам чланака у часописима, један прилог у тематском зборнику, три интегрална саопштења и два резимеа са научних скупова. Њена књига „Писменост и образовање – перспектива Нових студија писмености“ објављена 2010 године у издању Филозофског факултета из Београда (а која представља прерађен текст дела докторске дисертације) добила је статус истакнуте монографије националног значаја и награђена је од стране Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије за допринос у области друштвено-хуманистичких наука. У наставку ћемо приказати неке њене остале радове.

У чланку *Основна кретања у Новим студијама писмености* (Педагогија, 2007, бр. 4, стр. 550-560) сачињен је веома систематичан и информативан преглед настанка, методолошких специфичности, основних концепата и истраживачких тенденција у овом, већ четврт века, водећем приступу у проучавању писмености. Пажња је посвећена и осветљавању појединих тековина постструктуралистичког и постмодернистичког таласа истраживања и њиховом прожимању са полазиштима и налазима Нових студија писмености, што слику значења нових налаза о писмености као феномену значајно употпуњава. Посебну вредност чланка представља ауторско виђење актуелног односа различитих традиција проучавања и развијања писмености према налазима ових студија, као и тумачење разлога због којих се поменути налази у пракси формалног образовања користе само делимично. Садржај овог чланка, као и поменуте књиге, представљају прве на нашем језику систематизоване прегледе за образовање најрелевантнијих схватања писмености и извора података за разумевање од чега све зависи развијање писмености у образовању.

Неке карактеристике наративних истраживања (у зборнику *Образовање и учење* претпоставке европских интеграција, Филозофски факултет, Београд, 2008, стр. 157-168). Полазећи од чињенице да се у педагошким и андрагошким истраживањима у нашој средини веома ретко користи овај тип истраживања, ауторка је текст развила као преглед основних информација за почетно бављење

наративним истраживањем (концептуална упоришта проучавања наратива, карактеристике наратива, поступци унутар наративне анализе, типови наративних истраживања, подручја истраживања, методолошки домети и ограничења). Посебан осврт сачињен је на наративни приступ истраживању образовања, на његове потенцијале за разумевање латентних друштвених и културних структура конструисања значења и разумевање/мењање институционалних образовних пракса и самог процеса образовања, ослањањем на наративни исказ наставног градива.

Образовање будућих наставника за праћење и оцењивање у настави: перспективе (Зборник радова са међународне конференције Унапређење образовања учитеља и наставника: од селекције до праксе, Педагошки факултет, Јагодина, 2009, том II, стр. 229-239). У овом прилогу доводе се у везу две актуелне теме: садржај образовања будућих наставника и међународна искуства у покушајима трансформисања образовних пракса оцењивања – на начин да првенствено служе ученику и његовом учењу. Посебно се анализирају евалуативне активности које могу да се планирају као саставни део процеса учења у настави (учења учења, разумевања актуелних процеса учења, увођења самооцењивања) као пример нове генерације евалуативних активности са потенцијалом да мењају положај студената и ученика у настави и праксу оцењивања ка њиховом самооцењивању као аутономном начину уз оцењивање наставника.

У раду *Student in the Process of Faculty Monitoring and Evaluation* (in 14th International Conference: Evaluation in Education in the Balkan Countries - Book of Proceedings, Balkan Society for Pedagogy and Education, Institute for Pedagogy and Andragogy, Faculty of Philosophy, Belgrade, у штамп; објављен апстракт) приказани су резултати истраживања како студенти Филозофског факултета у Београду виде сопствени положај у процесу оцењивања у настави. Резултати указују да актуелне поступке праћења и оцењивања у настави студенти различитих студијских година и група различито разумеју и вреднују, да су њихови концепти оцењивања искуствени (и претежно се односе на школски садржај) и да они процењују да немају подељену улогу са наставницима у овом процесу. У раду се закључује да је пожељно процес праћења и оцењивања систематски истраживати, на репрезентативном узорку и у функцији Болоњског процеса студирања, као и да

активности оцењивања буду убудуће обogaћене оспособљавањем студената за самооцењивање и освешћивање о улози и карактеру оцењивања. У оба рада о оцењивању, полази се од концепта праксе и уводи се, за наше радове, нова перспектива у проучавању проблема оцењивања, заснована на критичком приступу педагошким истраживањима.

У чланку *Концепције писмености у букварима и почетницама* (Педагогија, Београд, 2010, бр. 2, стр. 183-194) проблематизује се питање полазишта у дидактичком обликовању овог типа уџбеника: традиционалне методе описмењавања или нова сазнања о природи писмености, раној дејој писмености и развијању писмености индивидуе; и анализирају уџбенички елементи у којима се огледа имплицитна концепција писмености. Овај текст представља вредан прилог методици школског описмењавања јер обилује подацима у прилог потребе редефинисања њених научних полазишта.

У објављеним радовима Милица Митровић показује познавање: 1. савремених теорија образовања, наставе, учења језика и развијања писмености, 2. релевантних савремених методолошких решења у истраживањима ових проблема и 3. резултата најновијих истраживања у овим областима, као и спремност да, полазећи од откривања и разумевања проблема у образовању и критичког преиспитивања најновијих научних сазнања, истражује и развија теоријске приступе, концепте, терминологију и методологију истраживања, користећи доследан и препознатљив научни језик и стил. На тај начин кандидат кроз своје публикације доприноси ширењу информација о релевантним научним кретањима, грађењу интердисциплинарности у науци (коју су препознали рецензенти њених радова из различитих ужих научних области), али и развијању дидактике као научне дисциплине и педагошке научне мисли у целини.

На основу анализе научноистраживачког рада може се закључити да је др Милица Митровић у потпуности остварила услове за избор у звање доцента утврђене Критеријумима за избор наставника на Универзитету у Београду. Од избора у звање доцента, тј. у последњих пет година, остварила је укупно 20,5 бодова. У категорији P10+P20+P50+P61+P62 има 17,5 бодова (услов је 4,67), и у категорији

P63-66+P70 има 3 бода (услов је 2,33), што значи да је остварила знатно више бодова него што је утврђено као услов за избор у ово звање.

Укупним досадашњим научноистраживачким и педагошким радом (теоријским и емпиријским истраживањима, објављеним научним радовима, ангажовањем на унапређењу наставе и реформи студија), кандидат је значајно допринела савременом интердисциплинарном утемељењу једног броја дидактичких предмета и модернизацији њихове наставе. На основу свега изложеног, Комисија констатује да др Милица Митровић испуњава све формалне и стварне услове за избор у звање за које конкурише па предлаже Изборном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду да је изабере у звање доцента за ужу научну област Дидактика са методиком, са пуним радним временом, на одређено време од пет година.

Место и датум: Београд, 2. децембра 2011. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

Доц. др Лидија Радуловић

Проф. др Мара Ђукић

Проф. др Гордана Зиндовић-Вукадиновић